

SUBSTANCJE CHEMICZNE STWARZAJĄCE ZAGROŻENIA

Substancje chemiczne ze względu na zagrożenia dla zdrowia i/lub środowiska dzielimy na:

- w zależności od właściwości fizycznych

- wybuchowe

- utleniające

- łatwopalne

- w zależności od zagrożeń dla środowiska

- niebezpieczne dla środowiska

- w zależności od zagrożeń dla zdrowia

- toksyczne

- bardzo toksyczne

- szkodliwe

- uczulające na drogi oddechowe lub skórę

- drażniące

- żrące

Substancje chemiczne mogą występować w środowisku pracy w postaci gazów, par, cieczy lub ciał stałych.

Dwufazowe układy ciało stałe – gaz lub ciecz – gaz rozproszone w powietrzu to aerozole (pyły, dymy, mgły).

SKUTKI DZIAŁANIA SUBSTANCJI CHEMICZNYCH

W zależności od skutków działania na organizm człowieka substancje chemiczne dzielą się na:

- bardzo toksyczne*
- toksyczne*
- szkodliwe*
- drażniące*
- żrące*
- uczulające*
- rakotwórcze*
- mutagenne*
- działanie szkodliwe na rozrodczość.*

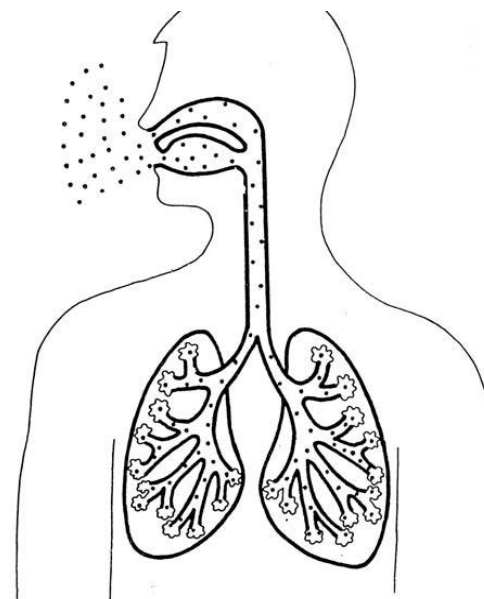
RODZAJE ZATRUĆ

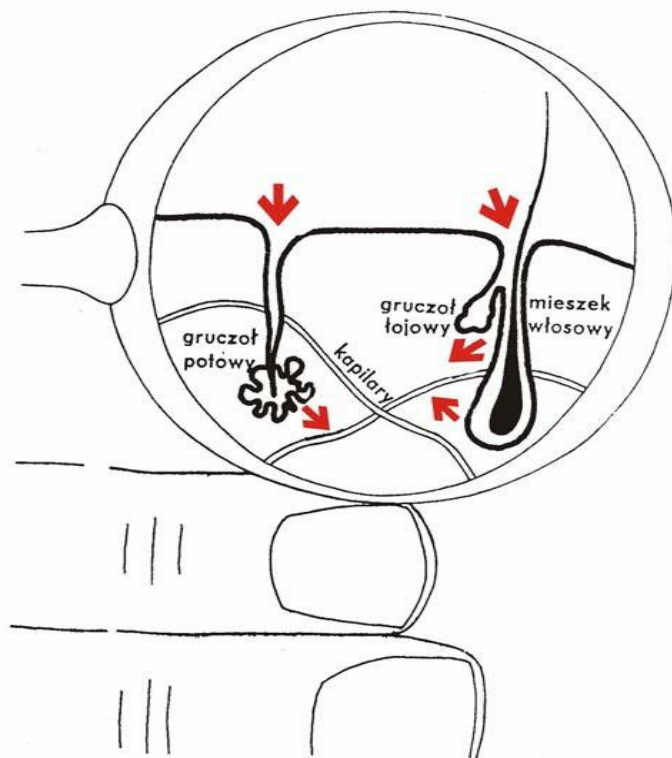
- *ostre*
- *podostre*
- *przewlekłe*

WCHŁANIANIE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH PRZEZ UKŁAD ODDECHOWY

*Układ oddechowy
jest główną drogą
przedostawania się
substancji chemicznych
do organizmu.*

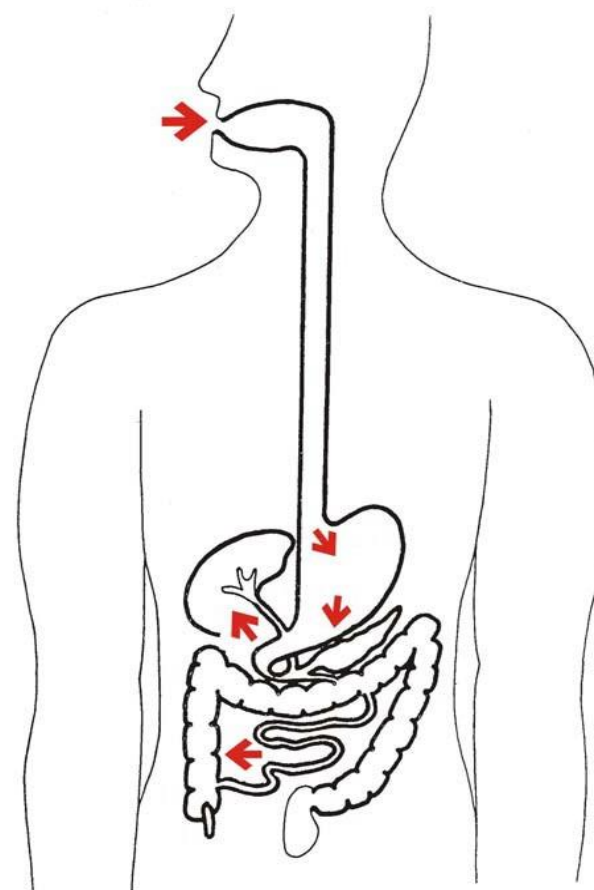
WCHŁANIANIE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH PRZEZ SKÓRĘ

Uszkodzenia skóry, temperatura i wilgotność otoczenia - zwiększają zdolność wchłaniania substancji chemicznych przez skórę.

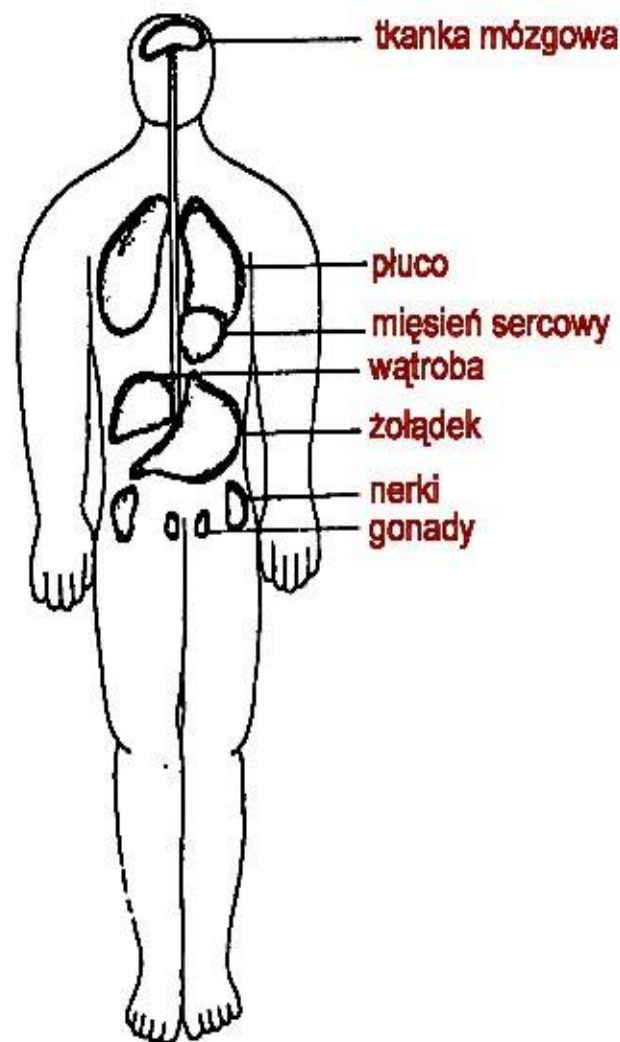
WCHŁANIANIE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH PRZEZ UKŁAD POKARMOWY

Przez układ pokarmowy substancje chemiczne dostają się do żołądka najczęściej drogą pośrednią przeniesione rękoma, wraz z pożywieniem, w czasie picia napojów lub palenia papierosów.

DZIAŁANIE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH NA ORGANIZM

Działanie substancji chemicznych na organizm człowieka może być miejscowe i układowe, a ich nasilenie może mieć charakter ostry lub przewlekły.

NAJWYŻSZE DOPUSZCZALNE STĘŻENIA (NDS)

Wartość średnia ważona stężenia, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8-godzinnego dobowego i przeciętnego tygodniowego wymiaru czasu pracy, określonego w Kodeksie pracy, przez okres jego aktywności zawodowej nie powinno spowodować ujemnych zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń.

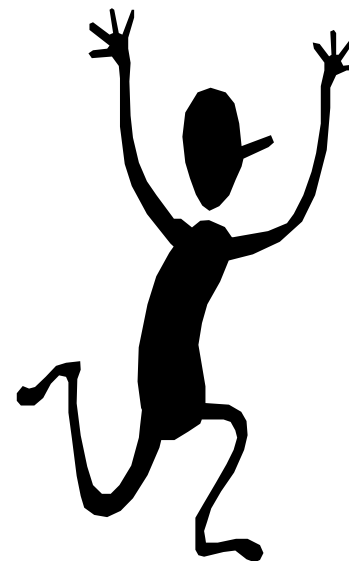

NAJWYŻSZE DOPUSZCZALNE STĘŻENIE CHWILOWE (NDSCh)

Wartość średnia stężenia, które nie powinno spowodować ujemnych zmian w stanie zdrowia pracownika, jeżeli występuje w środowisku pracy nie dłużej niż 15 minut i nie częściej niż 2 razy w czasie zmiany roboczej, w odstępie czasu nie krótszym niż 1 godzina.

NAJWYŻSZE DOPUSZCZALNE STĘŻENIE PUŁAPOWE (NDSP)

Wartość stężenia, która ze względu na zagrożenia zdrowia lub życia pracownika nie może być w środowisku pracy przekroczone w żadnym momencie.

KARTY CHARAKTERYSTYK SUBSTANCJI I ICH MIESZANIN

Zawierają dane dotyczące:

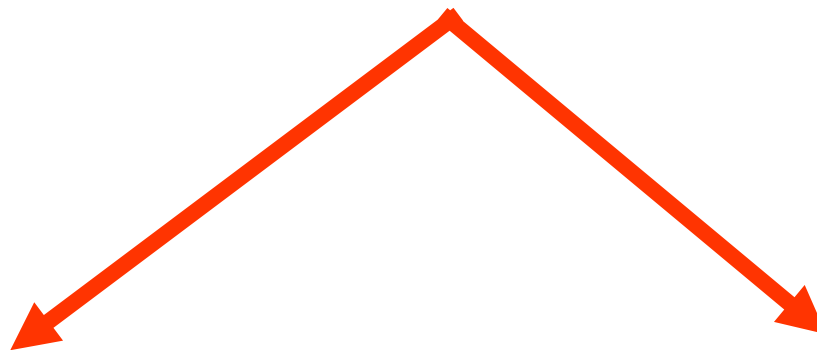
- *identyfikacji substancji/mieszaniny i identyfikacji przedsiębiorstwa,*
- *identyfikacji zagrożeń,*
- *składu i informacji o składnikach,*
- *pierwszej pomocy,*
- *postępowania w przypadku pożaru,*
- *postępowania w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska,*
- *postępowania z substancją/mieszaniną i jej/jego magazynowania,*
- *kontroli narażenia i środków ochrony indywidualnej,*
- *właściwości fizykochemicznych,*
- *stabilności i reaktywności,*
- *informacji toksykologicznych,*
- *informacji ekologicznych,*
- *postępowania z odpadami,*
- *informacji o transporcie,*
- *informacji dotyczących przepisów prawnych,*
- *innych informacji.*

SPOSOBY LIKWIDACJI LUB OGRANICZENIA ŹRÓDEŁ ZAGROŻEŃ CHEMICZNYCH

- *zmiany w procesach technologicznych,*
- *zaprzestanie wykonywania procesów stwarzających szkodliwe warunki pracy,*
- *automatyzacja, robotyzacja i hermetyzacja procesów technologicznych,*
- *stosowanie środków ochrony zbiorowej,*
- *izolacja stanowisk pracy,*
- *prawidłowe magazynowanie oraz likwidacja odpadów,*
- *rotacja, skrócony i limitowany czas pracy,*
- *stosowanie środków ochrony indywidualnej,*
- *egzekwowanie przestrzegania przepisów bhp,*
- *profilaktyka medyczna i przestrzeganie zaleceń służby medycyny pracy.*

ŚRODKI OCHRONY ZBIOROWEJ

Rodzaje wentylacji

naturalna

mechaniczna

*(nawiewna, wywiewna,
nawiewno - wywiewna)*

- *ogólna*
- *miejscowa*